

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

21 september 2021

Kenmerk

Z/21/026150 / D/21/034595

Portefeuillehouder

Tymon de Weger

Portefeuille

Bouwen en Wonen

Opsteller

Deutekom, Miranda van

Onderwerp

Stand van zaken opvang asielzoekers en huisvesting statushouders - september 2021 en beantwoording
Motie M-123 - Plan van Aanpak tijdelijke huisvesting statushouders

Kennisnemen van

-
1. De actuele stand van zaken met betrekking tot het huisvesten van de statushouders in relatie tot de verhoogde taakstelling voor 2021. Dit als vervolg op de raadsinformatiebrieven van februari 2021 (D/21/006671).
 2. Het plan van aanpak om op de korte en middellange termijn voldoende huisvesting te realiseren voor statushouders en asielzoekers, waarbij we rekening houden met een evenwichtige verdeling in relatie tot de regulier woningzoekende (Motie M-123 – Plan van Aanpak tijdelijke huisvesting statushouders).
-

Inleiding**Gecombineerde opgaven**

Naast het vervullen van de verhoogde taakstelling voor de huisvesting van statushouders, is elke provincie gevraagd op korte termijn te komen met extra asielopvang-locaties om de druk op de huidige 60 asielzoekerscentra in Nederland te verlichten.

We hebben het in totaal over drie opgaven die nauw verbonden zijn met elkaar en niet los van elkaar gezien kunnen worden.

1. Extra asielopvang voor de korte termijn (417 plekken voor de gehele provincie Utrecht).
2. De uitvoering van de flexibilisering asielketen op de middellange termijn. Dat kan in de vorm van een regionale opvanglocatie voor asielzoekers en statushouders, met flexibele schil voor andere doelgroepen, dichtbij de uitstroom gemeente.
3. Verdubbelde taakstelling voor de huisvesting van statushouders in 2021.

Naast de groep statushouders doen ook andere groepen met voorrang een beroep op de sociale huurwoningen. Dit heeft invloed op de slaagkansen van reguliere woningzoekenden in de sociale huur, in een woningmarkt die al enorm onder druk staat. Een veel ruimer ondersteuningspakket vanuit het Rijk is daarom noodzakelijk. Hierover heeft de Provinciale RegieTafel mede namens gemeenten in mei dit jaar een brief gestuurd aan de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie en Justitie en Veiligheid.

Gezamenlijke aanpak met regio's en provincie

De Utrechtse gemeenten willen met elkaar de schouders eronder zetten om ervoor te zorgen dat asielzoekers goed opgevangen worden en statushouders een eigen woning vinden in onze gemeenten zodat zij sneller kunnen integreren in onze samenleving. Per regio zijn kansen en belemmeringen in kaart gebracht en op basis daarvan worden de mogelijkheden verkend. De verkenning wordt momenteel uitgewerkt en eind 2021 in een voorstel aan het Rijk gepresenteerd.

Huidige situatie

Vluchtelingen Afghanistan

De gemeente heeft een brief ontvangen van het Rijk over de druk op de AZC's waarbij ook aandacht wordt gevraagd voor de opvang van Afghaanse vluchtelingen. De zoektocht naar een woning begint zodra de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) heeft bepaald dat een vluchteling in Nederland mag blijven. In het geval van de Afghaanse vluchtelingen kan dit proces naar verwachting vlugger verlopen. Per gemeente, en dus ook voor Woerden, gaat dit slechts om een klein aantal Afghanen en hun gezinnen, welk onderdeel uitmaakt van de taakstelling.

Asielopvang korte termijn

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft aangegeven op korte termijn 100 extra plekken te kunnen realiseren in het bestaande AZC, waar op dit moment ruim 500 personen verblijven. Als compensatie zullen de Utrechtse gemeenten afspreken dat Utrechtse Heuvelrug in ruil daarvoor 3 jaar lang minder statushouders hoeft te huisvesten. Dit aantal wordt verdeeld over alle regiogemeenten. Op deze manier laten de gemeenten zien dat het een gezamenlijke opgave is. Voor Woerden stijgt de taakstelling de komende 3 jaar met 1 – 3 asielzoekers.

Verkennen kleinschalige opvang asielzoekers voor de langere termijn

De provincie Utrecht verkent samen met het COA de kansen en belemmeringen van flexibeler asiel opvanglocaties om deze veel kleinschaliger vorm te geven (ca. 50-70 asielzoekers). In totaal gaat het voor de regio Utrecht om ca. 120-150 asielzoekers. Daarbij wordt ook gekeken naar een mix met andere doelgroepen en naar het eventueel delen van voorzieningen met de omgeving. Integratie start zo vanaf dag 1, gewoon in de buurt. Het COA geeft aan mee te willen werken aan deze verkenning.

Ook Woerden is, samen met enkele (middel)grote gemeenten, bij deze verkenning betrokken. Hiervoor heeft de Provincie bij het Rijk aangegeven dat hiervoor een ruimer ondersteuningspakket noodzakelijk is.

Stadspoort als tijdelijke opvang korte termijn

Voor eind 2021 zullen de resterende bewoners de Stadspoort verlaten, omdat het vijfjarige huurcontract dat GroenWest heeft met het St. Antonius ziekenhuis dan afloopt. Gezien de verhoogde taakstelling voor 2021 en 2022 wordt verkend welke (tijdelijke) huisvestingsmogelijkheden er zijn voor vergunninghouders op de korte termijn. Dit omdat deze groep anders langer in het AZC moet verblijven en hiermee plaatsen bezet houdt. Onderdeel van deze verkenning is het ontwikkelen van nieuw concept voor de locatie van de Stadspoort. Ook wordt er gekeken naar andere locaties in de gemeente. De gemeente heeft als doel het bieden van huisvesting aan mensen voor een periode van 3-5 jaar.

GroenWest is in dit onderzoek als partner actief betrokken, maar ook het St. Antonius ziekenhuis. De Provincie Utrecht ondersteunt deze verkenning.

Toen de Stadspoort in 2016 in gebruik werd genomen zijn hier 52 statushouders opgevangen in individuele kamers van 9m². De keukens en sanitaire voorzieningen in dit complex worden gedeeld met meerdere bewoners. In 2018 is besloten om de helft van de bewoners versneld te laten verhuizen vanwege een te hoge druk op de gemeenschappelijke voorzieningen en het beheer van het gebouw. Op basis van deze ervaring wordt nu bekeken of een concept van gemengd wonen met circa 15 vergunninghouders en circa 15 andere huurders leidt tot betere integratie. In deze situatie is het streven dat statushouders gemengd wonen met andere bewoners, met verschillende achtergronden, binnen een woonconcept waarbij bewoners elkaar helpen en naar elkaar om kijken.

Stand van zaken met betrekking tot de verhoogde taakstelling

In februari 2021 is er een raadsinformatiebrief (D/21/006671) gestuurd om de raad te informeren over de verhoogde taakstelling die door het ministerie van Justitie en Veiligheid is opgelegd aan de Gemeente Woerden. De definitieve taakstelling voor Woerden in 2021 betreft 74 vergunninghouders, namelijk voor het eerste halfjaar en 41 vergunninghouders en voor het tweede halfjaar 33 vergunninghouders. Dit is minder dan de eerder verwachte 82 vergunninghouders. Met de achterstand van de taakstelling vanuit 2020 van 3 personen is de totale taakstelling voor 2021 totaal 77 personen. Daarnaast verhuizen in 2020 en 2021 25 bewoners vanuit de Stadspoort naar een reguliere sociale woning in de gemeente.

Door de verhoogde taakstelling in combinatie met de verhuizing vanuit de Stadspoort zijn wij ons ervan bewust dat de totale taakstelling 2021 niet gehaald kan worden. Vandaar dat er afspraken zijn gemaakt met GroenWest en FermWerk over het huisvesten van vergunninghouders. Afgesproken is dat voor 2021 circa 30 woningen gebruikt worden om circa 50% van de taakstelling van 77 personen te huisvesten. Daarnaast loopt de herhuisvesting vanuit de Stadspoort. Dit om tot een evenwichtige verdeling te komen met het oog op de reguliere woningzoekenden. Verder zal GroenWest in 2021 maximaal 30 woningen beschikbaar stellen voor het vervullen van de taakstelling. Dit aantal staat los van de doorverhuizing vanuit de Stadspoort.

Opgave huisvesting 2021		
Restant taakstelling 2020	3	
Taakstelling 2021 eerste halfjaar	41	
Taakstelling 2021 tweede halfjaar	33	
Subtotaal taakstelling 2021	77	
50% Taakstelling 2021 huisvesten		39
Herhuisvesting Stadspoort 2021		25
Totaal opgave huisvesting 2021		64
Gerealiseerd 1-8-2021:		
taakstelling 2021	24	
Herhuisvesting Stadspoort 2021	21	
Totaal gehuisvest 2021		45
Nog te realiseren huisvesting 2021:		
23 vergunninghouders, 4 Stadspoort		27

Gelukkig hebben we ook gezinnen kunnen huisvesten, wat minder woningen kost. Vanwege het huisvesten van gezinnen en door gezinshereniging, kunnen we met minder dan 30 woningen bijna voldoen aan de taakstelling. We lopen 39% achter op de taakstelling en de verwachting is dat we 30 vergunninghouders achter zullen lopen op de taakstelling van 2021. Dit aantal kan nog teruglopen in verband met gezinshereniging van vergunninghouders die al in Woerden wonen. Het aandeel vergunninghouders dat niet gehuisvest kan worden in 2021, zal in de volgende jaren als taakstelling erbij komen.

Voor 2022 verwachten we opnieuw een hogere taakstelling van naar verwachting tussen de 40 en 70 vergunninghouders. Daar komt de in 2021 niet gerealiseerde taakstelling bij.

Eind 2022 zal bij het bestendigen van deze lijn een tekort op de taakstelling van 40 tot 70 vergunninghouders resteren. In 2023 komen meer sociale huurwoningen beschikbaar, bijvoorbeeld in plan 'De Houttuin' en plan 'WITT'. Hierdoor komt ook een doorstroom op gang in de gehele sociale sector in Woerden. Voor de langere termijn liggen er kansen met de bouw van nieuwe woningen in het sociale segment die conform de Woonvisie gebouwd worden. De nieuwbouw zorgt voor doorstroming in het bestaande goedkope huursegment, wat ruimte biedt voor de vergunninghouders en voor de reguliere woningzoekenden.

Kernboodschap

De gemeente Woerden maakt een verkennend plan van aanpak om op de korte en middellange termijn voldoende huisvesting te realiseren voor statushouders en asielzoekers, zodat mensen op de vlucht op een humanitaire wijze onderdak hebben.

Financiën

n.v.t.

Vervolg

In het derde en vierde kwartaal van 2021 worden bovenstaande acties verder verkend en businesscases opgesteld om ook de financiële haalbaarheid te onderzoeken. In december 2021 ligt er een concreet voorstel van de Utrechtse gemeenten richting het Rijk waarin wordt aangegeven onder welke randvoorwaarden de Utrechtse gemeenten voornoemde drie opgaven in de Provincie Utrecht denken te kunnen realiseren. Daarnaast gaat op 1 januari 2022 de nieuwe inburgeringswet in.

Wij zullen u begin 2022 nader informeren over de opbrengst van de verkenningen naar kleinschalige asielopvang en tijdelijke woonvorm voor statushouders, en de voortgang van het voorstel aan het Rijk.

Bijlagen

- Motie - Plan van aanpak tijdelijke huisvesting statushouders (D/21/034599)

Woerden

Motie - Plan van aanpak tijdelijke huisvesting statushouders

De gemeenteraad van Woerden, in vergadering bijeen op 18 februari 2021, gehoord de beraadslaging over de Jaarbrief Wonen 2020 tijdens de Politieke Avond van 21 januari en 11 februari,

constaterende dat:

1. we in 2021 een hogere taakstelling voor het huisvesten van statushouders krijgen (2,5 keer hoger dan gebruikelijk, zijnde 82 personen);
2. dit naar verwachting vooral alleenstaanden zullen zijn;
3. daarnaast ook 25 personen uitstromen vanuit De Stadspoort;
4. het nog niet te zien is welk effect de coronacrisis heeft, waardoor mogelijk meer mensen een beroep moeten doen op de sociale woningvoorraad.

overwegende dat:

1. we een verantwoordelijkheid hebben tegenover ingeschreven woningzoekenden;
2. we ook een verantwoordelijkheid hebben om de taakstelling van het Rijk (huisvesten statushouders) uit te voeren;
3. een goede spreiding van statushouders bij kan dragen aan de integratie;
4. het college reeds is gestart te onderzoeken op welke manier het aan de taakstelling van het Rijk kan voldoen;
5. de taakstelling van het Rijk zo min mogelijk ten laste mag komen van de lange wacht- en zoektijd waar nu al sprake van is.

verzoekt het college:

- voor het einde van het tweede kwartaal van 2021 een concept-plan van aanpak aan de raad voor te leggen met daarin voorstellen voor een evenwichtige verdeling van de beschikbare woningen naar de verschillende groepen woningzoekenden, waarbij tevens creatieve en innovatieve oplossingen worden afgewogen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens,
De Woerdense VVD, Florian Bos
Progressief Woerden, Marguerite Boersma
D66, Birgitte van Hoesel
CDA, Toos van Soest
LijstvanderDoes, Lenie van Leeuwen
ChristenUnie/SGP, Daphne van der Wind
STERK Woerden, Wout den Boer
Inwonersbelangen, Hendrie van Assem

Toelichting

Tijdens de behandeling op de Politieke Avond van 21 januari en 11 februari hebben we gesproken over het belang van zorgvuldige huisvesting voor statushouders. Er ligt een taakstelling om in het eerste halfjaar 2021 41 statushouders te huisvesten. De taakstelling voor het tweede halfjaar wordt nog nader bekend gemaakt, maar zal naar verwachting eveneens 41 statushouders betreffen. Het is nog onbekend hoeveel woningen er exact in 2021 beschikbaar zullen zijn, maar feit is dat deze doelgroep vanuit gemeente Woerden huisvesting aangeboden moet krijgen. De wijze waarop dit gebeurt is nog niet bekend. Daarnaast zijn er forse wachtlijsten voor een sociale huurwoning in onze gemeente. De

Woerden

LijstvanDerDoes

ChristenUnie SGP
Woerden

STERK Woerden

Inwonersbelangen
Laat uw stem horen!

schaarste moet eerlijk verdeeld worden en/of er moet op korte termijn woonruimte gecreeërd worden. Daarom is het van belang dat het college zo snel mogelijk met een plan van aanpak komt met daarin verschillende mogelijkheden en/of voorstellen voor het huisvesten van de statushouders. Zo kunnen goede afwegingen en keuzes worden gemaakt en kan huisvesting van deze bijzondere doelgroep zo zorgvuldig mogelijk verlopen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Woerden in zijn openbare vergadering, gehouden op 17 februari, voortgezet op 18 februari 2021,

De griffier,

drs. M.J.W. Tobeas

De voorzitter,

V.J.H. Molkenboer